

Ciasto 45.
9. novembra.

Bonhai Bóh!

Létnik 23.
1913.

Sy-li spěval,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napoj mócony
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwas,
Swérne dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebjes mana,
Njech ci khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew će!

F.

Sserbske njeđelske lopjeno.

Wudawa żo kóždu żobotu w Ssmolerjez knihicžiszeženi w Budyschinje a je tam sa sichtwórtlétetu pschedplatu 40 pj. dostacž

25. njeđela po žvjatej Trojizn.

Mat. 25, 1—13.

Kónz pschiündże — to praji nam zyrlwine lěto, kotrež żo fe kónzej hotuje — na to naž dopomnja żo pschiblizowaza žmijertna njeđela. Ssmý my pschihotowani? Duž napomina naž nashe scjenje:

Aschesczienjo, pschihotuježe żo na pschichod!

1. Ssrédki pschihotowanja;
2. Waschnje pschihotowanja;
3. Čzaž pschihotowanja.

1. Wježeli maju kschesczienjo na žwojeho Knjesa čzačaz. Nětko pak je ważne, kajke žrédki czi nałożuja, kotsiž nawożeni napschecžiwo du.

Wschitke knježny maja lampy a wone žu s wolijom napjelnjene a żo jažnje žwécza. Tež te njemudre knježny maja težame žrédki pschihotowanja, hewač njemohlo żo prajiež, so jich lampy sahascheja. Schto je nam tudy w pschirunaju prajene?

Wschudżom we žwiatym pižmje żo woliż sa duch wu-łożuje. Kralojo żo žałbowachu. Schto chzysche to druhe prajiež, hacž so ma żo na nich wulecz duch mudroscze, prawdoscze, žylnoscze. Profetojo buchu s wolijom žałbowani k snamjenju teho, so by jim daty był duch wernoscze, ręczenja, pōsnacza czlowjekow. Tež wyschschiměschnizy buchu žałbowani — sa ducha žwyczenja, żohnowanja, modlenja. Tak dyrbja tež te knježny wuhotowane bycz

s tym duchom, kotrež żo nawożeni spodoba. Kajki duch to je? Schto pyta nasch Knjes a Sbóžnik, kiz chze nawożenja žwojeje kschesczijanskeje zyrlwie bycz — duchowny nawożenja kóždeje kschesczijanskeje dusche. My wěmy, schto je wón pytał pola tych žwojich a schto wón dženža hishcze pyta: ducha pokuty, wěry a luboſcze!

A tónle duch dyrbí żo žwéczicž w lampje. Kajka je lampa — hdze dyrbí żo wopokaſacz — wón dyrbí żo sjewicž w naschim pōsnaczu a wuſnaczu — dyrbí żo wo-ponkaſacz w naschim žiwjenju a khodženju. „Tak žwécz żo tež nashe žwětło psched ludžimi, so býchu woni nashe dobre skutki widželi a naschego Wótza w njebježach czeſczili.“

Kónz pschiündże, kaf steji s naschim kschesczijanskim pschihotowanjom? Luba duscha, chzesch-li ty we wobraſu tych džesacž knježnow žebje žamu pōsnacž, potom njeſapomni na žrédki pschihotowanja, lampu a woliż, wuſnacze a wěru, te skutki, s kotrež mőže kóždy twoju pokutu, twoju luboſcž pōsnacž.

2. Dale nam nashe scjenje roswuczenje dawa, kaf mamy żo jažo kschesczienjo pschihotowacž.

Žich pječz prawu khutnoſcž s wocžow puſčeži. Wone žu lohkeje myžle. Lampa drje je pschihotowana a żo tež žwécz. Wone żo k temu Knjesej pōsnaja a tež dobre skutki czinja. Tež woliż je żo na lampu linył. Wone maja tež ducha pokuty, wěry a luboſcze. Ale se wschém tym je żo jenož ſapocžat k czinił. Wutrajnoſcž tu njeje. Žana nowa pokuta, žana kcežejaza luboſcž tu njeje, kiz

pschezo sažo nowe płody nježe. Wone ſebi myſla: Ach, ſchtož ja mam, doſahnje ja moje podróžniſtwo.

Te mudre pał dżerža w jenej ružy lampu, w druhej naſath wolijowym karan. Wolij w lampie njeſyrbi ſo ſpalicž a wolij w karanje njebudże wotbjeracž, hacž na tón džen, hdžez ſo tón Knjes na ſemi ſjewi.

Kał pał je to mózno? Wola Boha njeje žana węž njemžna. Njeſchihotuje ſebi čłowięk na ſemi wolij ſ tych žórlow, kotrež jemu Bóh doma wotewri? — Schtomowym wolij pschińdze ſe ſchtomow, druhi wolij ſe žórlow ſe ſemje. Tał ſtej ſchtom žiwenja w naſhej ſahrodźe — wjercž do njeho. Sſwjata ſemja leži nam psched nohomaj. Rhy a hrjebaſ do teje ſemje. Boże ſłowo! Šteho žórla ſo duchowne možy; ſ nich pjeli wſchědnje karan ſwojeje wutroby. Tał mózſch wſchědnje ſwoju lampu naſiwač: twoje poſnacze pschepjelnicž ſ pschezo nowej wěru, twoje khodženje dale wjescz psches pschezo nowe ſkutki, kiž won blyſczeč dadža ſwětlu luboſcze.

Kajka pał to hnada w kſcheczijanſtwo, ſo mamy žórla dobreho wolija, prósne karany pjelnicž. Spomi, ſuba duſcha, na ſwoj Boži dom, hdžez ſo ſłowo žiwenja pschi-powjeda. Bój a ſup ſebi wolij ducha darmo! Njeſaj wupadnyč myſli pokutu; ani wotemrjecž ſwojej wérje; ani wuhaſnyč luboſczi; to njebychmy byli njeſmudre, ale mudre knježny.

3. Kónz ſezenja nam praji ſhutne ſłowo wo czaſu pschihotowanja, kał doſho ma tracž.

Hewaſ wſchał je wopokaſmo ſtrowego kſcheczijanſtwo, teho Knjesa wſchědnje wočakowacž. Ale tał ſebi myſlicž njeſměny: Tón Knjes ma bórzy pschińcž a tež myſli wot teho wothladač, ſebi wolij pschihotowaný džeržecž — to je wopał.

Kajke to potom wohańjenje! Tež te mudre knježny wužnychu. Wone tež woſiwnychu, woſpróznichu — w nadžii. Ale tola ſo lampa ſwěczi, karan je napjelneny; jim je woſtał duch pokutu, wěry a luboſcze. To poſnajemy w tym czaſu, hdžez je pschihotowanje na czaſu, hdžz tón nawoženja pschińdze. Kónz pschińdze. Dokelž te mudre něko wolij naſathu, dokelž tón Knjes jich duſche namaka we woliju jeho ducha ſo ſwěczaze, móže je wjescz k wjeſlam njebijeskeho kwaſa, dokelž je kónz ſapocžatka czaſa bjes kónza, połneho ſbóžnoſcze.

A ſhoto te njeſmudre? Tež wone dyrbja poſnacž, ſo je kónz pschiſchoł — ale ſ naſtróženjom. Lampy haſcheja. Duž ſebi wot tych mudrych wolij proſcha. Kajka to nje-mudroſcž! Kał móže wéra druhich nam k lepſchemu bycz! To wſchał je dobra rada: „džicze radſho k tym kłamarjam a naſkućze ſebi ſamym!” ale tola jenož ſa tón czaſ, předy hacž tón Knjes pschińdze. Tež zyrfwine durje ſo juńu ſacžinju; tež tebje móže njenadžujyň nuſa, khoroscž, ſmjercž nadpadnyč, ſo tebje twoje nohi wjazh njenjeſu na to měſtno, kotrež by tał doſho ſazpiwał. Žałozne je to ſłowo „poſdze!” Sadwelowaze to ſłowo: „Knjeze, knjeze, wotanku nam!” Žałozny je tón wužud: „Sawěrnje, ja praju wam, ja waž njeſnaju.”

Kał jich wjele czaſ wopał licži, kotsiž ſebi myſla, ſ wužiwanjom krotkeje, kſcheczijanskeje wucžby, ſ někotrymi darami kſcheczijanskeje luboſcze ſu ſebi njebijeske kraleſtwo ſawěſzili! Kónz tu je! — So njetrjebali ſo naſtróžecž juńu, džeržym ſwoje lampy napjelnjene a ſwoje ſwězhy ſwěczaze, horliwi w duchu, sprawni w khodženju, wob-

ſtajni w modlitwie. „Wachuję, pschetož wj njeſvěſče, w kotrej ſchtundze wasch Knjes pschińdze.” Tał praji tón, kiž to ſwēdcži: „Hlaj, ja pschińdu bórzy!”

Hamjen.

Knjesowy pschichod.

Kónz pschińdze! Tule wěrnoſcz prawje husto we ſwojej duſchi wopominajmy, ſo ſo lóžkomyſlnoscze wostajimy, kſutniſchi bhwamy a ſo ſ bojoſežu a ſe rženjom wo ſwoju ſbóžnoſcz staracž wułnijemy. Kał nuſna je tehoſla ta prōſtwa: „Knjeze, wuež naš wopomnicž, ſo dyrbimy wumrječ, tał ſo bhcmy mudri byli!” — Czaſ a hodžinu ſwojeje ſmjercze pał nicto njeſe; Bóh je nam to po ſwojej mudroſci potajil. Duž wjedž kóždy ſwoje žiwenje w bojoſeži a ſkutkuj tał, jako by dženja jeho poſledni džen był.

Pschirunanie wo džeſacž knježnach nam poſkuſuje, kał dyrbimy ſa tym ſtač, ſo bhcmy w kóždy czaſ na Knjesowy pschichod hotowy byli. Pod wobraſom mudrych a njeſmudrych knježnow njeſku ſkano wěriwi a njeſwěriwi, pobožni a bjesbóžni roſyricž, ale ſami čłowiękojo, kotsiž ſu Chrystuſa namakali a poſnali, potajkim kſcheczijenjo. Duž njebudža tež wot wěrjazych wſchitzu ſbóžni, ale jeno eži, kotsiž doſtate daru wobarnuſa a ſwěrnje wuži-waju a pschi tym ſ wachowanjom a modlenjom wobſtajnje na ſwojej ſtraži ſteja.

Sbóžny je, ſchtóž ſwoju ledžbu
Pſchezo wopakenu ma;
Šchtóž ma ſwěru na to ledžbu,
So je w duſchi ſwětſina.

Sbóžny, ſchtóž ſej w prawym czaſu
Lampu pjeli ſ wolijom,
Tón dže napschecžiwo kwaſu,
Kotryž ſměje ſ Jeſuſom.

Wajhtarjo wſchěch ſwojich džecži,
Kiž ty njeſpiſh, njeſtřemach,
Njech ſo moja lampa ſwěczi,
Drēmacž ſpacž mi njeſdawasch.

Sbudžuj moje ſmyſły, Božo,
So ſzym pſchezo na ſtraži;
Kiwa mi pał ſmjertne ložo,
Dha njech wužnu k ſbóžnoſczi!

K. A. Fiedler.

Sbudžujmy ſo ſ hrěchow!

Dwaj bratraj běſhtaj na kódzi, kotaž jeju domoj wjefesche. Dokelž pał bě ſo trochu ſakomdzila, wuſwoli ſebi kapitán krotſchu, ale ſa to ſtrachniſchu cžaru, kiž bliſko pschi brjohy nimo wjele potajnych ſkalow wjedžiſche. Wſho džesche ſ wopredka derje; měrnje pucžowarjo we ſwojich komorkach ſpachu. Ma jene dobo pał kylny ſtok ſacžuchu, jako by ſo kódz do dweju dželów roſbuchnyła. Kódz ſaſia, mózne ſolmy do njeje ſtokachu. Kapitán ſaſaſche: „Wſchitzu horje na ſwěrč!” To rěkaſche tał wjele ſaž: Wulki je ſtrach! Tón jedyn teju bratrow, tón starschi, ſurij, njeſpasche a bě wſho klyſchal; jeho młođſchi bratr, Hermann, pał we hlubokim ſpanju ležesche. ſurij jeho ſ lehwa torhny; tón pał wotmoliwi: „Wostaj mje, ja ſzym pſches měru ſprózny, chzu dale ſpacž,” a ſ tym ſažo na ſahlwku ležesche. „„Tał dyrbischi ſtawacž.”“ ſurij ſ nowa wołaſche a jeho ſ koža ſežahnj. Něko wobaj na wjech ſhwataschtaj, hdžez běchu cži druhu pucžowarjo hižom ſhro-

madženi. Lódž bě šo wořijedža rošlamała a tej dwě položyž ſo pomału bôle a bôle róšno dawaſhcej a bě widzecž, ſo ſo bórsh podnóritej. Tymaj bratromaj derje njebě a žaložna bojoſež puežowarjow ſaja. Lódžne mužſta to ſwoje cžinjachu. Cžołmý ſo do wodh ſpuſcheſachu; do přenich ſaleſechu žónſle a džecži a a mužojo cžakachu, hacž tež jich hiſchče cžołmý do ſo woſmu abo hacž ſo lódž prjedy podnóri. Hižom žołmý psches lódž pluſſachu, ale tola móžachu ſo hiſchče wſchitzh wuſhowacž. Hdyž bě poſledni cžołm połny, tež hiſchče kapitán lódž woſuſh-či a do cžołma ſkocži. Lédma bě ſo to ſtało, ſo lódž do hluſbin miny a jeſchęſte žołmý ſo na jejnym měſcze pěnjačhu. Puežo-warejo běchu na kraj wuſtupili a hdyž ſo jich ſapiſk wot kapitána cžitasche, wſchitzh jedyn po druhim: „Tu!“ ſ wjeſelom wot-molwiačhu.

Skóncznie ſo jene mjeno cžitasche, na kotrež ſo nichtó nje-wotwola. Bě to Jan Ebert. Dwójzy ſo jeho mjeno wuwoła, ale podarmo. Nichtó jeho dale njeſnaſeſche. Sedyn lódžnik paſk wjedžiſche, ſo bě ſo tutón Ebert, jara ſprózny, do komorki lehnył. Wón bě w twjerdyh ſpanju ležał, nichtó njebě jeho wubudžil, duž bě ſo ſ lódžu do žołmow podnórił. Cžiſchina naſta. Cži wumó-ženi myſlachu ſe želenjom na wboheho teſpeneho a na jeho ſawostajenych. Na Hermanna paſk to wſcho hluvoſi ſacžiſchež cžinjescze. Wón ſwojemu starschemu bratrej woſkoło ſchije padny a džesche: „Wbohi teſpemny njeměſeſche žaneho bratra, ſo by jeho wubudžil, kaž ja mějach.“

O ſo býchmy ſo tež jedyn druhého ſ hréchow ſbudžowali! Hewak je ſtrach, ſo ſo teſpimy, a w njebeſach býchu naſ potom podarmo pytali.

Hdžeha je Jeſuſ?

Schyriletna Hilžka bě poła wuja a cžetn na woſyče. To běchu wjeſele dny ſa nju. Bórsh bě ſa tym pſchiſchla, ſo maja jeje tudy bôle ſedžbu hacž domach. To ſo jej wulž ſpodobaſche. Paſk měſeſche wſchelake praschenja na wuja, kiž hromoth dla wó jſtwe ležesche, paſk ſo ſ cžetu woſhodžowaſche. Denož pſchi deſhcžnym cžaſu cžysche ſo jej druhdy troſhku woſtudžicž. Duž pſchinjeſe cžeta wulke lónicžko knihow, te běchu połne wo-brasow. To bě něſhto ſa naſchu Hilžku. Bórsh je wona po blidže roſklađe a ſebi te wobraſh woſhlađowaſche.

„Hdžeha je Jeſuſ?“ by ſo wopraſhała, hdyž by ſažo žane nowe knihi do ruky wſala. Hdyž by w žanym knihach Jeſuſa njenamakała, te by na boł ſchwilla. Halle jało bě knihi na-makała, kiž jej na kóždej papjerzy kniſea Jeſuſa poſaſowachu, bě jejne žadanje dopjelnjene. Wot wuja ſebi pěknje roſklaſz da, ſchtož pſchi žanym wobraſu piſane ſtejſeſche. S woſtudu bě poła njeje nětko nimo.

Cžeho dla nječinimy my ſtarí tež taſ, ſebi wuj myſleſche, jało bě ſažo ſam. „Hdžeha je Jeſuſ?“ taſ dyrbjeli ſo ludžo prashecz, a to pſchi wſchech ſkladnoſczech ſwojego žiwenja. Žadaſch-ſi ſebi prawe, wérne wjeſele, dha pytaj ſebi měſta, hdžez kniſea Jeſuſa namakaſh! Schtož naſ paſk ſ njemu nje-wjedže, to ſtaj na boł! Hiſchče pſchezo ſu ſ Boha dusche, kiž maja po Sbóžniku ſprawne žadanje, derje wjedžo, ſo je hewaſ ničo njemóže na dołho ſpoſojoſiež.

Haj: „Hdžeha je Jeſuſ?“ Tež hdyž žane knihi do ruky woſmiesch, je tutto praschenje na cžaſu; pſchetož knihow je nětko wjele a ſu wſchelakeho woſchijecža. Bórsh pytnejſch, hacž je Jeſuſowa myſl a Jeſuſowu duch w nich. ſsu knihi, mje-nujzhu luba biblija, hdžez cži na kóždej papjerzy kniſea Jeſuſ napſchecžiwo hlađa. Do předka poſaſujo rěži wo nim Starý Testament, na dopjelnjenje Božeho ſlubjenja poſaſuje Nowy Testament. „Bjese wſchitkimi darami je dar Božeho ſłowa naj-

fraſniſhi; ſchtož jo woſmje ſlónzo ſe ſwěta,“ praſi Luther. To ſo paſk po Božim ſlubjenju ženje ſtač njebudže. Ludžo paſk ſo namakaſa, kiž žaneho žadanja po Sbóžniku nimaja a tehoodla bibliju, kiž nam jeho podawa, wot ſo ſuwaſa. Niž taſ!

Wſchitlo naſche praschenje
Pſchez' njech po Jeſuſu je!

Woni mje bjes winy hidža.

Jana 15, 25.

So maſch wot ſwojich ſobucžlowjekow hidu a njeſchecželſtwo ſhonicž, je mjes pruhowanjemi tuteho ſiwenja jene ſ najčežſchich, a wutroba dyrbj ſruta býcz, nochze-ſi ſo ſ tym myſlicž dacž a ſwój poſoju ſhubicž. Maſch luby Sbóžnik je tajku hidu ſam w bohatej mérje ſnjeſcz měk a je ſwojim wučobníkam do předka praſil, ſo dyrbj ſo ſ tym ſłowo, w ſalonju piſane, dopjelnicž. Ale taſ czežko hacž tež to ſłowo: „woni mje hidža,“ na wutrobu cžiſchę, ma wono tola tón troſcht pſchi ſebi: „bjes winy.“ Šso njewi-nowath wjedžicž, to je woſhlađenje w horzocze tajkeho pruhowanja. O ſo bých tež ja we wohnju ſwojego horja wot khlódza-žych dychow dobreho ſwědomnja naduwaný był a njeměl ženje we ſwojim ſiwenju pod ſaſkuženej hidu czeſpicž! Tón ſenje njech mi wutrobu a ſiwenje wučiſcze a dawaj mojimaj hubomaj a rukomaj ſdaļenymaj wostawacž wot wſchego, ſchtož hněw ſbu-džuje; haj wón mi pomhaj, mjes ſwojimi pſchiwusnymi a wſchemi cžlowjekami jako džesču měra khdžicž, ſo njebych ſ tymi był, totiž wohén ſaſkužu, ale kiž jón poduſcheju. Wón ſpožcz mi myſl wodawazeje luboſče a wuč mje, ſle ſ dobrym pſchewinjecž a ſo ſa ſwojich pſchiſlodníkow modlicž jako cžlowjelov, totiž ſe ſwojej hidu ſebje ſamých njeſbožowniſchich cžinja dyžli teho, kotrehož woni pſchecžehaju. To je moja pſchiſluschnoſež, kotrež mi, dopjelnjam-ſi ju ſwěru, ſ wulfemu troſhce ſluži.

F.

Schtož ſyjefch, to žněſech.

Maria, jara rjana hoſza na poſladanje a poſcziwa, poła knježich w měſcze ſlužesche. Wona bě 16 lét ſtara a knježa běchu ji jara dobri, dokelž bě taſ pſchijoſtina a ponízneho waſchnja. Bě tež ſlužobník w domje tuteho knjeſtiwa, lohli pačholl a njemdry cžlowjek. Tón nětko ſa Marju hlađasche, kaſ by ju ſawiedł, a ſ njej jara khdžy rěčesche. Maria paſk jeho kóždy ras ſ kótkim woſpofaſa. Taſ wona něhdyl ſ njemu džesche: Ža ſym huda a dyrbju ſlužicž; ale radſcho cžu hiſchče hudscha býcz, hacž ſwoju cžesč precž cžiſnycž. To paſk jeho njewoitraſchi; ale wón ſkuto-waſche cžim bôle na nju, cžim bôle ſo wona ſapjerasche. A wona džesche junu: Želiſo mje na poſoju njevoſtajich, budu knjeni ſkoržicž a ju proſyčž, ſo by mje ſe ſlužby pſchecžila. To wſcho ničo njeponhaſche; cžim wjazy ſaſžewkow ſo jemu na puč ſtajesche, cžim wrótniſchi běſche. Maria nětko nihdže pſched nim žaneho měra njenamaka a ſwoju nuſu tehoodla ſwojej knjeni ſkoržesche. ſenje nětk ſlužobníka jara naſwari, a hrožesche, jeho ſe ſlužby poſkacž, jelijo ſo Marja hiſchče junu na njeho woſczejuje. To bě ſlē: ſlužobník ſapasche, taſ ſly bě, a ſalubi ſe ſakrowanjom, ſo nad njej wjecžicž, taſ ſo budže ſwoje ſiwe dny na njeho ſpominacž.

Bórsh na to pſchiindže rjemeſhniſki cžlowjek ſ Marji a ju ſa mandželsku žadaſche. Marja do teho ſwoli, dokelž bě jemu dobra. Bjesbóžny ſlužobník paſk, kiž to ſlužesche, džesche ſchecžerjo: So ſ teho ničo njebudže, ſa to budu ſo ja ſtaracž! —

Knježim, hdžez Marja ſlužesche, bu nětko paſk to a paſk wono poſradnjene, taſ ſo, wſcho do hromady ſlicžene, ſchloda na ſto toleč wunjeſe. A dokelž njewjedžiſhu, ſchtož je jo kradnył, dachu w no-

winach wosjewic̄: schtōž te a te kradnjene węžy sažo pschinježy, abo móže powiedziež, hdže žu, dostenje 50 hriwnow myta. — Hžom na drugi džen pschinidze žid, a pschinježy duzent žlebornych wulich žizow, a powiedasche, so je jedyn wjecžor někajka holza k njemu pschischa a je chžyla tute žizy pschedac̄, dokelž chze so ženiež a pjeniesy trjeba. A hdžz so ju sa mjenom praschach, českym wona, wostajiwski žizy, powiedasche žid dale; a džesche tež: Rajka je holza byla, njemóžu prajic̄, dokelž bě čzma, a mějesche k temu wulke rubishežo na hlowu swjasane, swoblekana pak běsche tak a tak, w tajkej a tajkej drascze. — Knježa spōsnachu s tajkeho wosnamjenjenja, so je to jich Marja byla. Woni sawolachu Marju, a jako ta psched žida stupi, džesche tón: Haj, w tej žamej drascze je ta holza byla. — Woni napominachu Marju, so žnadež by so s dobrym wusnała a tak khostanje pomjeñschiła. Ale Marja jara plakasche a njemóžesche so k nicžemu wusnac̄, pschetoz wona bě njewinowata. — Szlužobnik pomhasche jara schezuwac̄ a džesche: To hisheže dolho wchě kradnjene węžy nježi, wona směje jich hisheže wjazh pschekhowanych. A woni dachu jeje kschinju wocžiež, a namakachu w njej wjazh žlebornych žizow, nožow a tež tajkich žwěcžnikow; tež namakachu w jejnym ložu wschelaku drohu nadobu. A tak wotwiedzechu Marju do jaſtwa jako paduščinu. — Szudnistwo ju wjazh hac̄ džesac̄ króz pschekhyschowasche, překl a pôdalu praschesche, ju napominasche, wěrnostcz rěčec̄ a so paduchstwa wusnac̄. Marja pak pschi tym wosta, so wo žanym paduchstwie nicžo njewě. Wona pak bu paduchstwa winowata pōsnata a jako žamopaschna hréšchniza wotkudžena: so dyrbí tsi dny ſa ſchiju ſe želeñym rječasom pschisamknena k žměcham ſjawnje ſtejcz, a potom s města wupokasanu dyrbí ju běrž wuwjesc̄. A tak so ſta; žane ſdychowanje, žana ſylla a žana proſtwa pola člowjekow nicžo njepomhasche. Boh pak, kž do potajneho hlađa, wukhscha jeje proſtwu, a pschinjež jeje njewinu na žwětlo; a to so bōrž ſta.

Nehdže ſa pol lěta pschinidze někajki člowjek k ſlōtnicej a pschinjež jemu wschelke fruchi roſeschkrjeneho žlebra na pschedau. Šlōtnicej so to njelubjesche, ſo je žlebro roſeschkrjene, a praschesche ſo jeho: ſchtó wón je a hdže ma žlebro jow, a czechodla je tožame předh ſchrēl? Tón člowjek někhto moſkotasche a njechasche tak prawje rěčec̄. — Šlōtnik pak bě ſkrađu po polizaja pōžlač, a jako tón njenadžih do jaſtwh ſtupi, rěčesche tón člowjek ſjawnje a powiedasche, ſo je jemu tuto žlebro jedyn žlužobnik k pschedac̄u dał. Polizajſki džesche hnydom po teho žlužobnika a ſaja jeho; to pak žadny druhí njebě, hac̄ Marijny pschekzehař. Wobaj, tutón žlužobnik a tež tamny člowjek, kž běsche žlebro pschedac̄ chžyl, buſchtaj do jaſtwa wotwiedzenaj. — We pschekhyschenju na žudnistwie wusna ſo nětko tón žlužobnik, ſo je w ó n žwojich knježich wobradnyk a niz Marja; a to je tehodla čzinil, dokelž je na Marju jara ſky byl a ji ſtraschnie wjecženje pschilubič, dokelž njije ſ nim dobra byc̄ chžyla. Marja nicžo wo žanym paduchstwie njewě a je žhle njewinowata. — „Wſchako je tola pola žida ſe žizami byla!“ — „Njeje tam byla, ja ſhym tam byl njedželu w Marijnej dželanskej drascze.“ — „Wſchako je Marja wſchelake kradnjene węžy we kſchinje a ložu měla!“ — „Haj, ja ſhym je tam ſkrađu ſtýkal.“

Wyschnoſez ſo njemało džiwasche nad tajkej ſkósežu. A tutón ſkótnik bu dla paduchstwa a dla pschikkodženja a do haniby njehenzia do jaſtwa wotwiedzenih, hdžež dyrbjesche čaž žiwenjenja czech dželo dželac̄.

Marja pak bydlesche pola ſwojeje czechy. Derje bě, ſo knježa wo njei wjedžachu. Knjeni pōžla ſ wosom po nju, wſa ju ſažo do žlužby, wobdari ju jara bohacze a wosjewi wſchudže, ſo je Marja njewinowata. Marja ſo ſa někotry čaž ſ tym žamym rjemježníkom woženi, kotryž bě předh wo nju khodžil.

Bože pucze ſu džiwe, ale napožledku pschinjež ſo wón wſchitko k dobremu kónež.

Pscheklapnjenja, kotrež nam wěčnosć pschinješe.

Bohatej žónskej ſo ras džijsche, ſo wona do njebjež pschinidze a jej tam kražny dom nadpadže, kotryž bu runje twarjeny. „Sa ſo ho je tón postajeny?“ ſo wona ſwojego pschewodžerja woprashcha. „Sa Waschego ſahrodnika,“ tutón wotmolwi. „Ach, tón je deſkach na ſemi w najmjeñschej hětzy žiwy, kotraž ma lědy ruma doſcz ſa jeho žwójbū. Wón by ſo lepje měk, njebudžiſche wſcho, ſchtō móže wusbytkowac̄, khudym roſdawal.“

Potom wonaj k malemu domikej pschinidžeschtaj, kž ſo tež twarjesche. „Schtó ſměje tónle wobydlicz?“ ſo ta bohata knjeni ſažo praschesche. „Tón je ſa Waž postajeny,“ jejny pschewodžer ſnapſchecžiwi. „Ale na ſemi ſhym ja w rjanym wulkim domje bydlila, a ja njemohla ſo do tak malicžich pomérów namakac̄.“ Na to wona te wjeleprajaze ſkovo žlyſchesche: „Njebjeſki twarz po najlepšim wjedženju a ſamoženju tón twarski material ſwžiwa, kotryž ſo jemu wot ſemi ſezele.“

Množ člowjekojo runaju ſo poſladničam, kotrež pscheko pschijimaju, ſchtō ſo do nich tyka, ale nicžo ſažo njedawaju, doniž ſo njerorazja. Dich kaſchež, pinžy a lubje ſu kaž Morwe Morjo, kotrež wſchu Jordanowu wodu ſpóžera a ſkaſy. To je, jako by Boh pola tajkich člowjekow žaneho kredita wjazh njemel; nichtó nochze jemu pjeniesy doměricz, runjež wón lubi, je ſtokrózne ſažo ſarunac̄. Kaf husto Lazaruš psched durjemi leži, jeho pak njewidža a ſedžbu nimaju. Kaf magnet želeſo, tak bohužel ſkoto člowiske wutroby na ſo czechinje.

Wěrjaza wutroba njeje kaž ſtudžen, ſ kotrejež dyrbisich wodu noſhyc̄, ale kaž žórlo, kotrež žame ſwojú wodu ſ potajneje hľubiny dawa. Wěrjazy člowjek njedawa ſo dołho a wjele k dobročinjenju nuſowac̄, ně, tožamo je jemu lóſcht a wutrobná radoſcz.

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— 31. oktobra, hdžz na Lipſčanské univerſicze kžde lěto nowowuſwoleny rektor ſwoje ſastojíſtvo nastupi, ſo tež wot univerſity ſpožčene wusnamjenjenja wosjewja. Tón króz je tež mjeno žwěrneho duchowneho wodžerja naſchego ſerbſkeho luda mjes tými, ſotſiž ſu pocžecžowaze pomjenowanje dostali. Knjeſ ſarač rycer Žmro ſa k w Hrodžiſhčzu, kotryž wot D. Žmischowje ſkjerze w ſerbſkim homiletiskim ſeminarje ſerbſkich ſtudowazých ſ njeſprózniwej žwěrnoſči po ſwojich wot Boha jemu ſpožčených bohatych duchownych darach ſa duchowne ſastojíſtvo mjes ſerbskimi pschihotuje a w ſerbſkej rěči wuwučjuje, je ſo wot theologiskeho wotdželenja Lipſčanské univerſity ſa lizentiatu theologije pomjenowan. Mž jemu wutrobné ſbože pschejem ſ temu derje ſažluženemu wusnamjenjenju ſa jeho njeſprózniwe prázowanje ſa duchowne ſbože naſchego ſerbſkeho luda. W jeho pocžecžowanju je naſch žhly ſerbſki lud czechzeny, a Boh daj, ſo by naſch drohi wodžer hisheže dołhe lěta ſo tuteho pocžecžowazeho wusnamjenjenja ſwjeſelicz a w žohnowanju jako wodžer naſchego ſerbſkeho duchownſtwa mjes nami ſkutkowac̄ mohl.

— ſerbska protyka „Pſchedženat“ je wuſchla. Wona je ſažo rjenje ſpižana a pschinjež wchě lětne powjescze ſa dom, tež ſapiž ſermuſchow. Do ſerbſkeho doma žluſcha ſerbska protyka. Duž ſebi ju kždy w prawym čažku wobstaraj. Wona je dostenje pola k. Šmolerja w Budyschinje kaž tež we wſchitkých pschedawac̄ných Serbskich Nowin na wſach.